

Beslutsunderlag C

Utfärdat 2019-01-21

Diarienummer 0026/17

Handläggare: Andreja Sarcevic, bolagsansvarig

Telefon: 031- 368 54 61

E-post: andreja.sarcevic@gshab.goteborg.se

Återrapportering från Higab AB avseende Framtidens IT

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen antecknar rapporten från Higab AB avseende hemvist för Framtidens IT.
2. Styrelsen ger vd i uppdrag att ta fram förslag till övergripande strategi gällande digitalisering och IT för Stadshuskoncernen där även rollen för Framtidens IT ingår.

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag ska stadens bolag använda de IT-system som staden har beslutat ska vara gemensamma.

Kommunfullmäktige har även tydliggjort att stadens IT hantering ska konsolideras och rationaliseras. Mot bakgrund av detta beslutade styrelsen i Göteborgs Stadshus AB [nedan Stadshus] att ge Higab AB:s [nedan Higab] Higab i uppdrag att utreda framtida hemvist för Framtidens IT, som är ett verksamhetsområde inom GöteborgsLokaler. Utredningen har genomförts i samverkan med företrädare från GöteborgsLokaler, Förvaltnings AB Framtiden, Stadshus och Intraservice. I utredningen har fyra alternativa organisationstillhörigheter studerats; a) Framtidens IT kvar hos GöteborgsLokaler, b) Framtidens IT flyttas upp till Higab, c) Framtidens IT flyttas till Förvaltnings AB Framtiden och d) Framtidens IT flyttas till Intraservice. Higabs bedömning i nuläget är att verksamheten som bedrivs inom Framtidens IT bör ligga kvar hos GöteborgsLokaler.

Stadshus gör bedömningen att Higab har fullgjort sitt uppdrag om att utreda framtida hemvist för Framtidens IT i enlighet med styrelsens beslut. Samtidigt konstaterar Stadshus att det koncerngemensamma arbetet med digitalisering och IT behöver utvecklas så att möjliga synergier kan realiseras. Styrelsen ger vd i uppdrag att utreda koncernens behov av strategisk IT- och beställarkompetens och huruvida verksamheten vid Framtidens IT kan nyttjas för att skapa nytta för koncernen som helhet. Vd ska återkomma till styrelsen med samlad rekommendation kring det fortsatta arbetet senast i juni 2019.

Ekonomiska konsekvenser

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Barnperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Bilagor

1. Higab svar på uppdrag från Stadshus om framtida hemvist för Framtidens IT inklusive förstudie ”Organisationstillhörighet framåt för GöteborgsLokalers verksamhet, Framtidens IT”

Ärendet

Föreliggande ärende är en avrapportering från Higab utifrån uppdrag från Stadshus om att utreda framtida hemvist för Framtidens IT. I ärendet aktualiseras även ett behov av att utveckla det koncerngemensamma arbetet med digitalisering och IT (se Göteborgs Stadshus bedömning, sid. 4).

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunfullmäktiges Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag ska stadens bolag använda de IT-system som staden har beslutat ska vara gemensamma. Styrelsen i Stadshus kan besluta om avsteg från denna princip. I samband med att Stadshus behandlade Higabs ansökan om dispens beslutade styrelsen att ge Higab i uppdrag att utreda framtida hemvist för Framtidens IT.¹

Framtidens IT ansvarar för drift och support av infrastruktur, kommunikations- och basapplikationer för bolagen inom Framtidenkoncernen och Lokalkoncernen. Verksamheten sysselsätter 17 personer och är ett verksamhetsområde inom Higabs dotterbolag GöteborgsLokaler. Fullmäktige har tydliggjort att stadens IT hantering ska konsolideras och rationaliseras. Mot denna bakgrund bedömde Stadshus det som viktigt att utreda Framtiden IT:s hemvist och gav uppdrag till Higab att genomföra utredningen i samverkan med företrädare från Intraservice, Förvaltnings AB GöteborgsLokaler, Förvaltnings AB Framtiden och Stadshus.

Higab föreslår att Framtidens IT blir kvar hos GöteborgsLokaler

Higabs utredning bygger på inläsning av relevant material, intervjuer med tjänstepersoner från berörda organisationer och ett urval av styrelseledamöter från Higab och GöteborgsLokaler samt två workshops med utvalda tjänstepersoner inom lokalkoncernen, Framtidenkoncernen och Stadshus. I utredningen har fyra alternativa organisationstillhörigheter studerats; a) Framtidens IT kvar hos GöteborgsLokaler, b) Framtidens IT flyttas upp till Higab, c) Framtidens IT flyttas till Förvaltnings AB Framtiden och d) Framtidens IT flyttas till Intraservice.

Higabs bedömning i nuläget är att verksamheten som bedrivs inom Framtidens IT bör ligga kvar hos GöteborgsLokaler. Enligt utredningen skulle en flytt av verksamheten till någon av moderbolagen inte ge de fördelar eller effekter som överväger den kostnad en sådan överföring skulle medföra. Dessutom görs bedömningen att ett byte av organisationstillhörighet utan någon förändring av uppdraget inte skulle skapa någon nytta för verksamheten.

Parallellt med utredningen av Framtidens IT:s hemvist pågår det två andra utredningar inom Higabkoncernen; effektivisering mellan Higab och GöteborgsLokaler och flytt av fastighetsförvaltning från Älvstranden till Higab. Om dessa utredningar leder fram till förslag om större organisationsförändringar inom lokalkoncernen kan det enligt Higab vara motiverat att samtidigt flytta Framtidens IT till något av moderbolagen.

Vad gäller flytt av Framtidens IT till Intraservice gör Higab bedömningen att den samordning som nu pågår inom lokalkoncernen, tack vare förutsättningar som skapas via Framtidens IT, skulle lamslås då lokalkoncernens behov endast skulle utgöra en mycket liten del av samlade verksamheter inom staden som Intraservice ska stödja med

¹ Styrelsesammanträde 2017-10-02

utveckling och service. Intraservice har sedan januari 2018 även ett digitaliseringsuppdrag för hela staden och Higabs uppskattning är att Intraservice i detta uppdrag kommer att behöva fokusera på kommunens kärnverksamhet så som skola, äldreomsorg och socialtjänst i första hand. Både lokalkoncernen och Framtidenkoncernen står enligt Higab inför stora utmaningar gällande digitalisering av fastighetstjänster och service till hyresgäster. Att flytta Framtidens IT till Intraservice vore därför i dagsläget olyckligt eftersom verksamheten stöttar bolagen inom Framtiden och lokalkoncernen med digitalisering av interna processer.

Sammanfattningsvis är det Higabs bedömning att verksamheten som bedrivs inom Framtidens IT bör fortsatt ligga kvar hos dotterbolaget GöteborgsLokaler utifrån rådande förutsättningar. Enligt Higab är det fullt möjligt att omvärdera beslutet om det, till följd av andra utredningar som pågår inom lokalkoncernen, finns uppenbara fördelar att även ändra Framtidens IT:s organisationstillhörighet.

VD:s bedömning

Stadshus vd gör bedömningen att Higab har fullgjort uppdraget om att utreda framtida hemvist för Framtidens IT i enlighet med styrelsens beslut.

Samtidigt konstateras att koncernens arbete med digitalisering och IT behöver utvecklas. Under 2018 startades ett digitaliseringsråd inom Stadshuskoncernen och under innevarande år behöver nästa steg inom digitalisering och IT utarbetas, i nära samverkan med berörda bolag inom koncernen och Intraservice. Bland annat finns behov av att utreda följande:

- Stadshuskoncernens övergripande strategi gällande digitalisering och IT.
- Stadshuskoncernens behov av strategisk IT- och beställarkompetens för att kunna fullgöra rollen som funktionell kravställare gentemot Intraservice.
- På vilket sätt verksamheten vid Framtidens IT skulle kunna nyttjas för att skapa nytta för hela Stadshuskoncernen.

Stadshus vd föreslår därför att styrelsen uppdrar till vd att utreda ovanstående och att omhänderta Higabs utredning i det fortsatta arbetet. Vd återkommer till styrelsen med en samlad rekommendation kring det fortsatta arbetet med ovanstående frågeställningar senast i juni 2019.

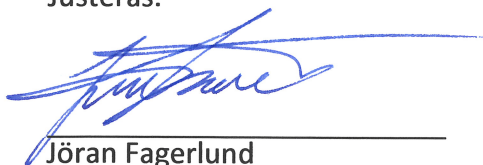
Stefan Söderlund
VD, Göteborgs Stadshus AB

Utdrag ur protokoll fört vid styrelsesammanträde för Higab AB 2018-11-21

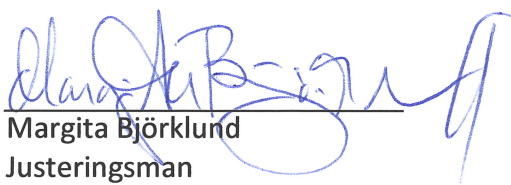

Kicki Johanson
Protokollförare

Justeras:

Jöran Fagerlund
Mötesordförande

Margita Björklund
Justeringsman

§ 24 Utredningsuppdrag från Stadshus AB om framtida hemvist för Framtidens IT

Tillförordnad vd föredrog ärendet.

Styrelsen beslutade

- att godkänna förslaget om att verksamheten Framtidens IT i dagsläget kvarstår inom GöteborgsLokaler utifrån de motiveringar som anges i ärendet.
- att överlämna ärendet till Stadshus AB för vidare hantering
- att godkänna förslaget med omedelbar justering.

2018-11-21

Handläggare: Maritha Enström
Telefon: 031-368 53 04
E-post: maritha.enstrom@higab.se

Organisationstillhörighet för Framtidens IT

Förslag till beslut i styrelsen för Higab AB

1. Att godkänna förslaget om att verksamheten Framtidens IT i dagsläget kvarstår inom GöteborgsLokaler utifrån de motiveringar som anges i ärendet.
2. Att överlämna ärendet till Stadshus AB för vidare hantering

Sammanfattning

I samband med att lokalkoncernen bildades 2014 med Higab som moderbolag fick bolaget ett samordningsuppdrag för att effektivisera gemensamma funktioner inom lokalkoncernen. Under våren 2018 flyttade därför Higab sin IT-drift från intraservice till Framtidens IT för att samordningsarbetet inom IT-området skulle kunna förverkligas.

2017-10-02 fick Higab följande uppdrag från Stadshus AB:s styrelse som beslutade *"att uppdra åt Higab AB att utreda Framtidens IT framtida hemvist i samverkan med berörda parter"*.

Uppdraget har hanterats genom att ett konsultföretag genomfört en utredning där intervjuer med tjänstemän och politiker från berörda bolag och intraservice samt två workshops med utvalda personer inom lokalkoncernen, bostadskoncernen och Stadshus har genomförts. Fyra alternativa organisationstillhörigheter har studerats närmare; GöteborgsLokaler, Higab, Förvaltnings AB Framtiden och intraservice. Flytt till någon av moderbolagen ger en koncernöversikt men skapar inte så stor nytta att en flytt med tillhörande kostnader kan motiveras. Om verksamheten flyttar till intraservice finns stora risker att den samordning som nu pågår inom koncernerna lamslås då verksamheten endast blir en mycket liten del av de verksamheter intraservice ska stödja med utveckling och service.

Intraservice har sedan 2018-01-01 även ett digitaliseringsuppdrag för hela staden där vi bedömer att det är kommunens kärnverksamhet som rimligen kommer att ta merparten av deras tid i anspråk. Bostadskoncernen och lokalkoncernen står inför stora utmaningar gällande digitalisering av fastighetstjänster och service till sina hyresgäster. Att flytta verksamheten till intraservice vore därför i dagsläget ytterst olyckligt då vi inte tror att intraservice kan ha fastigheter som sitt främsta målområde. Idag stöttar Framtidens IT bolagen gällande digitalisering av interna processer. För att Framtidens IT ska kunna utgöra ett stöd i digitalisering av fastighetstjänster behöver de få ett utökat uppdrag.

Vi förordar att verksamheten i dagsläget finns kvar som en del inom GöteborgsLokaler men att beslutet kan omvärderas om omorganiseringar sker inom koncernerna som gör att det finns uppenbara fördelar att även ändra Framtiden IT organisationstillhörighet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser om beslut tas att i dagsläget inte flytta verksamheten. Om beslut däremot tas om att flytta verksamheten får en värdering göras av kostnaden utifrån var verksamheten föreslås placeras.

Barnperspektivet

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser gällande barnperspektivet.

Jämställdhetsperspektivet

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser gällande jämställdhetsperspektivet

Mångfaldsperspektivet

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser gällande mångfaldsperspektivet.

Miljöperspektivet

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser gällande miljöperspektivet.

Omvärldsperspektivet

Ärendet bedöms inte ha några konsekvenser gällande omvärldsperspektivet.

Bilagor

1. Förstudie – Organisationstillhörighet framåt för GöteborgsLokalers verksamhet, Framtidens IT
2. Framtiden IT – uppdrag?

Expediering:

Göteborgs Stadshus AB

Förvaltnings AB Framtiden

Förvaltnings AB GöteborgsLokaler

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 5 juni 2014 att ge lokalklustret tio utredningsuppdrag där Higab i egenskap av moderbolag fick ett samordningsansvar för alla uppdragen. I ett av dem får Higab i uppdrag att genomlysna förutsättningarna för ett effektivare utnyttjande av gemensamma funktioner inom lokalkoncernen. I samband med att Higab startade samordningsarbetet inom IT-området fick Higab följande uppdrag från Stadshus AB:s styrelse som 2017-10-02 beslutade *”att uppdra åt Higab AB att utreda Framtidens IT framtida hemvist i samverkan med berörda parter”*.

Higab hade tidigare merparten av sina IT-tjänster hos intraservice. Dotterbolagen inom lokalkoncernen har däremot sedan flera år sina IT-tjänster, hos Framtidens IT som även tillhandahåller tjänster för bostadskoncernen. Genom att Higab nu övergått till Framtidens IT ges förutsättningar att driva uppdraget om samordning inom koncernen som lämnats från kommunfullmäktige 2014.

Tjänsterna inom ekonomiområdet samordnas och från och med 2019-01-01 sker en övergång till de kommungemensamma IT-tjänster staden använder för ekonomi, uppföljning och rapportering. Under 2018 har Higab övergått till det HR-system som övriga bolag inom lokalkoncernen använder. Även en övergång till klustrets gemensamma intranät samt byte till Office 365 har genomförts under 2018.

Higabs och GöteborgsLokalers mest kritiska system, fastighetssystemet läggs under hösten 2018 på en gemensam plattform istället för som tidigare vara två separata installationer.

Ärendet

Uppdraget har hanterats genom att ett konsultföretag genomfört en utredning.

Tillvägagångssättet har varit:

- Inläsning av relevant material
- Intervjuer med tjänstemän från GöteborgsLokaler, Higab, Stadshus, Förvaltnings AB Framtiden och intraservice.
- Intervjuer med politiker från GöteborgsLokaler och Higab
- Två workshops med utvalda personer inom lokalkoncernen, bostadskoncernen och Stadshus

Verksamheten finns kvar inom befintlig organisation

En SWOT-analys togs fram under en workshop med vilka styrkor, svagheter, möjligheter och hot som befintlig organisationstillhörighet har.

Styrkor och möjligheter med befintlig organisation

De främsta styrkorna var korta beslutsvägar, likartat behov hos verksamheterna som köper tjänsterna där stor möjlighet finns till samordning då man använder samma eller likartade IT-stöd för sin verksamhet. Möjligheterna är främst att Framtidens IT ges en tydligare roll och får ett uttalat uppdrag och resurser att ta en aktiv roll inom digitalisering för fastighetsområdet.

Svagheter och hot med befintlig organisation

Liten organisation där risk finns för personberoende och svårighet att upprätthålla kompetens inom alla områden. Verksamheten har inte heller en tydlig roll i stadens styrmodell. Hot mot verksamheten är när beslut tas utan genomförd konsekvensanalys där det många gånger finns en övertro på att stordrift alltid minskar kostnader och ger skalfördelar.

Verksamheten flyttas till någon av moderbolagen, Higab AB alternativt Förvaltnings AB Framtiden

Fördelar med att verksamheten flyttas till något av moderbolagen

- Verksamheten hamnar på en "högre" nivå inom organisationen och möjligheten ökar därmed till koncernöversikt vilket kan ge större förutsättningar till samordning
- Verksamheten placeras direkt under Framtiden vilket ger en närhet till huvuddelen av kunderna då ca 80% av kunderna finns inom koncernen.

Intraservice

Ett alternativ till hemvist som talats om de senaste åren är intraservice. Intraservice är en stor organisation som företrädesvis hanterar IT-stöd för stadens kärnverksamheter både kommungemensamma och specifika. Intraservice erbjuder även tjänster till stadens fackförvaltningar om än i något mindre utsträckning då dessa har många verksamhetsspecifika IT-stöd. Utifrån dokumentet "*Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag*" som anger att bolagen ska använda de av staden kommungemensamma IT-systemen genomförde intraservice en serie workshops med företrädare för bolagen. Rapporten, daterad 2016-04-26 presenterades på nämnden för intraservice 2016-06-21.

Rapporten konstaterade att de kommungemensamma tjänsterna i dagsläget förutom ekonomitjänsterna inte är anpassade till bolagens behov utan i huvudsak är anpassade till stadsdelarnas kärnverksamhet. Vidare efterlyste intraservice att samordningen mellan Stadshus AB – intraservice och stadens bolag behöver förstärkas. Det konstaterades även att intraservice behöver utveckla tjänster specifikt för bolagssektorn som på sikt även kan bli aktuella för fackförvaltningar samt att intraservice behöver ta fram förslag på en affärsmodell för bolagssektorn.

Utökat uppdrag för intraservice

Nämndens uppdrag har utökats från 1 januari 2018 och därför har ett nytt inriktningsdokument tagits fram som beslutades i nämnden 2018-10-24

Nämnden för Intraservice beslutar att anta mål- och inriktningsdokument för Intraservice 2019 från S, V och MP.

Det utökade uppdraget innebär ett utvecklingsansvar för följande områden.

1. Nämnden för Intraservice får i uppdrag att från 1 januari 2018 ansvara för och driva Göteborgs Stads övergripande digitaliseringsarbete.
2. Nämnden för Intraservice och Nämnden för konsument- och medborgarservice får i uppdrag att i samråd med övriga nämnder och bolag, utarbeta förslag till renodlad styrsamordnings - och finansieringsmodell för verksamhetsutveckling

med hjälp av digitalisering samt leverans av intern och extern service i Göteborgs stad.

3. Nämnden för Intraservice och Nämnden för konsument- och medborgarservice får i uppdrag att föreslå de förändringar i reglementen, organisation samt revidering eller avveckling av styrdokument som påkallas för att få en tydligt sammanhållen process för verksamhetsutveckling med digitalisering och leverans av intern och extern service.
4. Nämnden för Intraservice och Nämnden för konsument- och medborgarservice får i uppdrag att utreda och föreslå former för samverkan och dialog med berörda nämnder och bolag i staden.”

Riskanalys

Vid en workshop med utsedda representanter gjordes en konsekvensanalys av fyra organisationstillhörigheter; GöteborgsLokaler, Higab, Förvaltnings AB Framtiden och intraservice.

Konsekvensanalysen genomfördes utifrån den tidigare SWOT-analysen där de olika alternativen analyserades genom att identifiera för- och nackdelar med varje alternativ samt vilka konsekvenser alternativen får genom att bedöma hur nuvarande styrkor, svagheter, möjligheter och hot påverkas av en flytt.

Alternativen GöteborgsLokaler, Higab och Framtiden bedömdes mycket likvärdigt, se *tabell sid 9 i bilaga 1*

För alternativet intraservice bedömdes risken stor att nuvarande styrkor kommer att förloras, små möjligheter att ta vara på samordning och att behålla verksamhetsnära kompetens samt att personal slutar, se *tabell sid. 9 bilaga 1*

Higabs bedömning/ställningstagande

Verksamheten överförs till något av moderbolagen

Vår bedömning i nuläget är att verksamheten bör ligga kvar hos GöteborgsLokaler. Att välja något av moderbolagen i koncernerna ger inte de fördelar eller effekter som väger över den kostnad en sådan överföring skulle ta i anspråk. Att byta organisation utan att förändra uppdraget skapar ingen nytta för verksamheten.

För närvarande pågår två parallella förstudier; *effektivisering mellan Higab och GöteborgsLokaler* och *flytt av fastighetsförvaltning från Älvstranden till Higab*. Om dessa förstudier leder fram till en större organisationsförändring kan det vara en motivering till att samtidigt flytta Framtidens IT till något av moderbolagen.

Verksamheten överförs till intraservice

Vår slutsats är att de risker som förts fram i utredningen av att flytta verksamheten till intraservice är överhängande såsom.

- Bolagen utgör endast en mycket liten del av intraservice målgrupp och kan inte räkna med att deras främsta behov av utveckling och service tillgodoses gällande fastighetsutveckling.
- Det arbete som nu pågår med samordning av program, installationer och licenser kommer att stanna upp.
- Stor risk att tappa verksamhetsnära kompetens genom att nyckelpersoner slutar

2018-11-21

2018-10-24 fattade nämnden för intraservice beslut om ett nytt inriktningsdokument där nämndens utökade uppdrag från 1 januari 2018 om att ansvara för och driva Göteborgs Stads övergripande digitaliseringsarbete befästes. Att driva digitaliseringsarbetet för en så stor koncern som Göteborgs Stad med så många olika typer av verksamheter är ett gigantiskt arbete. Varje bransch måste hanteras utifrån sina specifika förutsättningar och behov. Här utgör förskola och utbildning, individ- och familjeomsorg, äldreomsorg samt hälso- och sjukvård merparten av intraservice uppdrag.

Bostadskoncernen och lokalkoncernen står inför stora utmaningar gällande digitalisering av fastighetstjänster och service till sina hyresgäster. Att flytta verksamheten till intraservice vore därför i dagsläget ytterst olyckligt då vi inte tror att intraservice kan ha fastigheter som sitt främsta målområde. Idag stöttar Framtidens IT bolagen gällande digitalisering av interna processer. För att Framtidens IT ska kunna utgöra ett stöd i digitalisering av fastighetstjänster behöver de få ett utökat uppdrag.

Vi förordar därför att verksamheten i dagsläget finns kvar som en del inom GöteborgsLokaler men att beslutet kan omvärderas om omorganiseringar sker inom stadshuskoncernerna som gör att det finns uppenbara fördelar av att ändra Framtiden IT organisationstillhörighet.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet (KL 3:10)

Ärendet är inte av principiell beskaffenhet som kräver ställningstagande i kommunfullmäktige